

fra Begyndelsen — eller om ikke fra Begyndelsen, saa dog væsentlig — fra Dresundstolden — og at der blev i Mæret 1857 eller 58 — jeg husker ikke ret, i hvilket Aar — givet en Lov, som tilstatede at haandlegges Bemyttelsen af Reservecapitalen paa en vis Maade, som Loven nærmere omtaler. Dette stod den Gang i Forbindelse med, at Reservecapitalen eller resterne af Dresundsfonden ansaas for at tjene som Pant for Laanet i England af — saa vidt jeg husker — 1825. Den fortsatte Bestaaen af det Laan som i den Henseende legalt hviler paa Reservecapitalen, kan mulig gøres til Genstand for Tvist, idet det naturligtvis kan omstridtes, om de Millioner, der nu ere til Rest deri, ere Millioner, der hidrøre fra Dresundsfonden, eller om de hidrøre mange andre Steder fra, om de maaske saaledes væsentlig kunde være tilflydte Reservecapitalen ved Fredstraktaten, da Heringsdømmetne afstodes. Jeg tror, at vore Forhandlinger med den ærede Finansminister, have i sin Tid ført til, at man er i Forstaelse om, at hvordan man vil opfatte Loven af 1857 eller 1858 — jeg husker ikke saa nøje Aarstallet — saa have ikke desto mindre alle Parter været enige om at betragte Reservecapitalen som væsentlig haandlagt, og jeg tror, det er paa sin Plads at erindre derom, over for den mulige Frygt for, at Reservecapitalen nu maatte kunne komme til at spille Kassebeholdning. Derom har der i sin Tid været ført ret vidtgaaende Forhandlinger mellem den ærede Finansminister og Finansudvalget. Jeg vil ikke paastaa, at der opnaaedes fuldstændig Enighed mellem begge Parter, men jeg skulde dog meget betvivle, om den Betragtning i Hovedsagen vil blive modsagt, at Reservecapitalen ikke staar saaledes til Administrationens Raadighed, som Kassebeholdningen staar.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen) rettede nogle Udtalelser til mig, som i alt væsentligt indeholdt dette, at han advarede os mod at foretage Forhandlinger om et Forlig, idet han paa Forhaand var fuldstændig overbevist om, at man vilde komme galt fra det, at det vilde blive et daarligt Forlig. Denne Overbevisning paa Forhaand om et uhykkeligt Udfald minder mig om en Historie om en gammel Major, som advarede de unge og sagde til dem, at de først og fremmest skulde søge at undgaa at komme til at handle efter Konduite, thi den eneste Gang han selv havde været stillet i det Tilfælde at skulle handle efter Konduite, gik det ham vent galt, saa han fik en Koffel. Det ærede Medlem fra Ringkøbing har en vis Tilbøjelighed til at

bevæge sig inden for de overlevede Tiraders afpølede Bane. Han vil absolut føle sig usikker, saa snart han kommer uden for den afstubne Bane, men han er derved udsat for, at hans Tankegang kan komme til at gaa i en Ring, og jeg skal gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det forleden Dag var aldeles øjensynligt, at dette Tilfælde indtraf for ham. Det ærede Medlem sagde nemlig da, at han vilde ikke noget Forlig eller nogen Forhandling om et Forlig, fordi han var sikker paa, at det vilde blive et daarligt Forlig, og sagde han videre, Kendemærket og det væsentligste Kendemærke paa, at det vilde blive et daarligt Forlig, var, at han og hans Venner ikke vilde være med dertil! Der tror jeg nok, at vi have saa god en Ring, som en Tankegang overhovedet kan komme i; jeg ser ikke klart, hvorledes det saa overhovedet skulde være muligt at tilvejebringe et Forlig. Det ærede Medlem henvendte for øvrigt nogle Udtalelser til mig om det af mig indbragte Forslag om et Forsvar ved Krigsretter. Jeg skal ikke her indlade mig derpaa, men jeg forbeholder mig nærmere Svar derpaa, naar vi komme til 1ste Behandling af dette Lovforslag, idet jeg tror, at der maaske dog var et Punkt, hvorom der var Mulighed for, at det ærede Medlem og jeg kunde blive enige.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Schærling) og andre, særlig ogsaa det ærede Medlem, der sidst talte, have anset over den meget omtalte Aarvæbning, navnlig jet fra det Synspunkt, at dens Program ikke har været fremme og tiltrækkelig diskuteret. Naar jeg har tilladt mig at udtale mig om denne Sag, saa har det paa ingen Maade været for at ville foregribe de Dødsfælder, der maatte komme frem i det Program, som ventes snart at komme til at foreligge Folketinget, men jeg har kun ønsket at give Udtryk for en Villighed, en Erkendelse af de rejsste Klagers Berettigelse. Et andet Spørgsmaal bliver, hvad Form disse ville antage, og hvorvidt de kunne fyldestgøres. Anterne over, at man ikke har begyndt med et Program, forekomme mig virkelig at være ubillige, naar Bevægelsen er rejst ud af en almindelig umiddelbar Følelse af, at Landbruget lever under et meget stærkt Tryk, thi da er det naturligt, at dette Tryk giver sig Udslag i den Bevægelse, som har fundet Sted, og det forekommer mig fuldstændigt uhykkeligt og rigtigt af de Mænd, der have rejst Bevægelsen, at de ville vente og se, hvad Udtryk hele denne Klage over Tilstanden vil give sig mellem de dertil talende Mænd, som ville træde sammen sandsynligvis i næste Maaned. Jeg gentager, at jeg, og jeg tror